

Хроніка культурного життя Хмельниччини
(оглядова довідка за матеріалами преси та неопублікованими
документами за листопад 2017 року)

Фестивалі, конкурси

Вперше на Хмельниччині пройшов обласний відкритий фестиваль весільно-ресторанної музики «ЛАБУХ-ФЕСТ». Родзинкою фестивалю стала участь гостя із сонячної Італії – Бруно Маккаррі, який три дні запалював учасників та гостей фестивалю енергійними композиціями. Шарму та вишуканості заходу додав виступ народного аматорського інструментального ансамблю «Струни душі» з міста Волочиськ. Народними весільними наспівами спонукали до танцю майже усіх присутніх у залі Хмельницького академічного обласного музично-драматичного театру ім. М.Старицького учасники народного аматорського інструментального ансамблю «Музичне сузір'я» з м. Городка. Досить неочікуваним був виступ гурту «Територія хвали», який виконував християнські твори, хоча в цілому формат фестивалю учасниками даного колективу було збережено. Потужним був виступ народного аматорського гурту «Концерт» з м. Полонного – цей колектив уже понад тридцять років є фаворитом мистецької спільноти Хмельниччини. Гурти «Толока» з Кам'янця-Подільського, «Ремонт Vзуття» зі Славути, «Флеш бенд», «Угрупування Джонні Кепа», «АММАР» та Олександр Ролдугін з Хмельницького також подарували хмельничанам та гостям міста незабутні моменти зустрічі з музикою. Загалом усі учасники фестивалю вразили якісним виконанням номерів, цікавим сучасним репертуаром та високою сценічною культурою.

У Кам'янці-Подільському відбувся третій відкритий фестиваль мистецьких родин «Родослав-2017».

На святкування зібралися представники творчих династій з різних куточків України та сім'ї талановитих кам'янчан. Батьків і дітей, сестер і братів, зятів і невісток, бабусь й онуків, кумів, свояків об'єднав родинно-мистецький настрій фестивалю.

Дійство почалося піснею «Родина» у виконанні зразкового ансамблю «Усмішка» міської дитячої школи мистецтв. Пісенно-танцювально-поетичний колорит збагатився етновиставками творчих родин, видовищним шоу, дефіле. Свої мистецькі доробки представили ансамбль народної музики Кельменецького РБНТД, представники родини Нестеруків-Кружиліних, Пшинишнюків, ансамбль «Горлиця» с. Бузовиця, ансамбль народної пісні «Колорит» з міста Енергодар Запорізької обл. Вкотре відзначилися кам'янчани: родина Геплюків, сестрички Савчук-Макарова, представники сім'ї Погребенко, Горячок, Савіцьких-Войціцьких, Горченко-Петручик, Дрезналь-Лівіцьких, Столаб. Святковий настрій подарувала молодша група народного ансамблю сучасного танцю «Апельсин», керівники – сім'я Пащенко-Мельник. Справжнє шоу подарувала глядачам

родина українознавців Твердислава та Божени Філатових. Завдяки унікально-автентичному етнодефіле та видовищному виступу козаків-характерників святкування вразило яскравим фіналом. Свято завершилося нагородженням учасників відзнаками та призами.

З 3 по 5 листопада в Кам'янці-Подільському вирувала феєрія вокалу, хореографії, інструментальної музики та оригінального жанру під назвою «Grand Fest Кам'янець-2017». Третій всеукраїнський мистецький фестиваль-конкурс цього року зібрав кращі мистецькі колективи з Києва, Львова, Одеси, Коростеня та інших українських міст. На урочистому відкритті представили журі фестивалю: Анну Касапчук, Віктора Ніколишина, Сергія Костецького, Олену Прядко, Любов Мартинюк, Віктора Лабунця, Петра Гаврилюка. Привітала організаторів, учасників та гостей зі святом таланту директор департаменту гуманітарної політики Олена Кузема. Крім відбіркового туру, фестивальні дні повнилися майстер-класами та показовими виступами від зіркових членів журі у всіх номінаціях. Географічні масштаби фесту розширили свої межі, прийнявши учасників із Сербії, які крім перемоги в інструментальному жанрі, вибороли безкоштовну поїздку до Кам'янця-Подільського у наступному році. Завершився «Grand Fest Кам'янець-2017» Гала-концертом кращих мистецьких втілень найталановитіших артистів. Вражала кількість учасників, дипломантів, юних талантів, нагороджених грошовими винагородами, спеціальними призами. Не обійшлося без подарунків від партнерів заходу. Найкращими в запеклій боротьбі конкурсу виявились хлопці з Івано-Франківська – Денис Довірак та Святослав Стеф'юк, які змагались у номінації «Естрадний вокал», а також кам'янчани, які підкорили не одну світову сцену – народний художній колектив ансамбль сучасного танцю «Апельсин». Здавалося б, сцена центру культури і мистецтв «Розмай» ще не повнилася такою кількістю щасливих посмішок та знакових перемог. Дякуємо натхненниці фестивалю Любові Мартинюк та мистецькому товариству «Дивоцвіт» за чудово реалізовану ідею. Вітаємо конкурсантів та переможців! «Grand Fest Кам'янець-2017» вдався!

2 листопада 2017 року члени журі обласного огляду-конкурсу відродження народних традицій, декоративно-прикладного мистецтва «Доторкніся до душі свого народу» мали чудову нагоду насолодитися старовиною у центрі Полонської міської об'єднаної територіальної громади. На виставці були представлені гончарні вироби Генадія Оріховського, художня обробка деревини у виконанні Олександра Костюка, який перейняв секрети майстерності від батька Жоржа Трохимовича (с.Буртин), гаптування сучасних виробів старовинними техніками у виробках жительок села Велика Березна Валентини Карпюк та Євгени Левчук. Приємно вразили старовинні вишивані сорочки, рушники, ткацький станок. Унікальними були й зразки представленого пісенного фольклору у виконанні народного аматорського фольклорного гурту «Красоля» Полонського МБК та учасників самодіяльності сіл ОТГ.

1 листопада 2017 року Чемеровеччина демонструвала скарби нематеріальної культурної спадщини в рамках обласного огляду-конкурсу відродження народних традицій та декоративно-ужиткового мистецтва «Доторкнися до душі свого народу», який започатковано Хмельницьким обласним науково-методичним центром культури і мистецтва.

Фахівці та аматори народного мистецтва презентували кращі зразки місцевих народних традицій. Розмаїто була представлена виставка декоративно-ужиткового мистецтва і традиційні страви, які були приготовані за старовинними рецептами жителів Чемеровеччини і які міг продегустувати кожен бажаючий. На сцені районного центру культури і дозвілля народні аматорські фольклорні колективи презентували місцеві пісні та обряди. Зокрема, народний аматорський фольклорно-етнографічний ансамбль «Берегиня» с. Біла (керівник Людмила Мамчур) відтворив на сцені обряд «Хрестини». Також свої пісенні перлини майстерно виконали народний аматорський вокальний ансамбль «Мальви» із с. Жердя (керівник – Сергій Гнатишен) та народний аматорський фольклорний ансамбль «Джерело» із с. Демківці (керівник – Віталій Штоль).

Музейна справа

У Хмельницькому обласному краєзнавчому музеї відбулось відкриття персональної виставки Члена Національної спілки художників України, заслуженого художника України, лауреата обласних премій імені Т. Шевченка, імені В'ячеслава Розвадовського та міської премії імені Б. Хмельницького, Михайла Омеляновича Андрійчука. Увазі відвідувачів представлені ранні роботи митця із серії «Історичні портрети» з фондової колекції Хмельницького обласного краєзнавчого музею. Повна музейна збірка нараховує 59 робіт із них 53 портрети історичних постатей, більшість з яких представлені на виставці. На відкритті зібрались люди, які люблять і шанують творчість Михайла Омеляновича – це художники, педагоги, студенти, творча молодь. Автор виставки поділився спогадами про свою творчість та планами на майбутнє.

У листопаді в рамках проекту «Експонат місяця» у Хмельницькому обласному краєзнавчому музеї представлено пам'ятну монету «Голодомор — геноцид українського народу» номіналом 5 гривень, випущену Національним банком України у 2007 році. Автори дизайну монети: художник Микола Кочубей, скульптори Роман Чайковський, Володимир Атаманчук і Володимир Дем'яненко.

В обласному літературному музеї у День Гідності і Свободи відбулися молодіжні поетичні читання під назвою «Події, що змінили нас». Впевнено і відверто, з величезним патріотизмом у серці розпочав захід студентський літературний театр «Глорія» Хмельницького національного університету – літературно-музичною композицією «Плакала калина». Яскраві вишиванки,

червоне намисто, калина у руках ще більше підкреслювали кожний продекламований вірш, заспівану пісню. Супроводжували літературні читання світлини молодого талановитого фотомайстра Сергія Аніськова.

Директор музею Василь Горбатюк, розпочинаючи поетичні читання, наголосив, що слово – це наймогутніша зброя, яка є актуальною завжди. Словом можна підтримати, вселити надію у серце, мотивувати, що і робили письменники, члени НСПУ Ніна Шмурикова-Гаврилюк, Віталій Міхалевський та автори-початківці Міла Романюк, Альона Радецька, Андрій Горбатюк. Цикл поезій, присвячених подіям на Майдані, прочитала Людмила Весела. Також того дня звучала поезія Ростислава Балема та Олени Іськової-Миклащук, пройнята болем і радістю водночас, вірою у світле і чисте майбутнє.

В Хмельницькому обласному художньому музеї хмельницька художниця Марина Шавиріна-Школяр презентувала глядачам суміш унікальних моментів свого життя. Її чергова персональна виставка під назвою «Суміш для приготування понеділка» представляє роботи, створені за останні декілька років (2013-2017 рр.).

Умовно представлені в експозиції роботи, можна поділити на декілька блоків:

- камерні фактурні фрагменти міських двориків, що відображають атмосферу старого міста («Жовтий» (з серії «Дворики»)). Є серед зображень і непримітні закутки нашого міста, які на полотнах Марини набули нового звучання та барв («За улюбленим столиком»);

- тихе життя речей побуту, що оточують людей повсякчас («Є хто вдома?»); об'єкти, що містять на собі відбиток історії («Його флейц», «Тиха година» тощо);

- забуті дитячі ігри («Камень-ножниця-бумага», «Пятнашки»).

Всього до експозиції увійшло 44 роботи.

Крім того, в стінах Хмельницького обласного художнього музею спільно з хмельничанином, членом Національної спілки фотохудожників України – Сергієм Аніськовим відбулось відкриття мистецького проекту «Революція: простір гідності, свободи і єднання».

Даний проект покликаний актуалізувати образи борців за свободу України, показати, що події Революції Гідності – це не окрема історична мить, а одна із ланок боротьби українців. Простежити цей тернистий шлях пропонується за допомогою живописних полотен, скульптури, кераміки з музейної колекції та світлин Сергія Аніськова, зроблених на Майдані.

У Державному історико-культурному заповіднику «Межибіж» в музеї пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років на Хмельниччині вшановано 85-ті роковини найжахливішої трагедії ХХ століття. Поминальному молебну передувало засідання науково-краєзнавчого столу «Століття насилля», учасники якого не тільки згадували свідчення про страшні роки геноциду проти

української нації, але й вдалися до більш глибокого аналізу його історичного коріння та наслідків для сьогодення.

У ході круглого столу в Державному історико-культурному заповіднику «Межибіж» відкрито виставку альтернативного політичного плакату хмельничанина Юрія Гончаренка (1946-2013), яка співзвучна темі протесту проти насилля над народом та особистістю.

Учасники круглого столу «Століття насилля» прийняли підсумкову резолюцію, в якій зокрема звернулися до місцевої влади з пропозицією встановити пам'ятний знак на місці, де, за свідченнями жителів, знаходиться братська могила жертв Голодомору 1932-1933 років.

За переказами свідків, поховані в ній не тільки місцеві мешканці, а й чимало селян з навколишніх сіл, які з останніх сил діставалися Меджибожа в надії знайти у містечку порятунок — і тут помирали.

В обласному літературно-меморіальному музеї Миколи Островського відбулися Другі краєзнавчі читання «Українська революція 1917-1921 рр. на Шепетівщині. Події. Постаті. Наслідки». Гості, учасники та запрошені мали змогу заслухати доповіді наукових співробітників не лише музею, а й місцевих краєзнавців. За результатами читань буде сформовано електронний збірник, з яким найближчим часом зможуть ознайомитись усі бажаючі.

Крім того, протягом листопада в обласному літературно-меморіальному музеї М.Островського було проведено інтерактивні уроки, присвячені темі Голодомору 1932-33 років. Відвідали уроки учні шкіл міста Шепетівки та району. Під час заходу вони працювали з картою України, позначаючи чорними плямами території, де Голодомор забрав найбільше життів, переглядали кінохроніку тих часів. Найбільш емоційною була частина уроку, коли діти ламали хліб і запалювали свічку в пам'ять всіх жертв Голодомору, а також як обіцянку про недопущення повтору цієї трагедії в майбутньому.

Бібліотечна справа

У Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці завершився «Тиждень німецької культури». На відвідувачів бібліотеки з 13 по 17 листопада чекали вечори, вікторини, казкове шоу, пісочна анімація, учасники ставали героями казок, дегустували страви, співали, декламували, танцювали, говорили німецькою, переглядали книги та фільми з фондів бібліотеки та партнера -Гете-Інститут в Києві.

Бібліотечні заходи в рамках відзначення знаменних подій та пам'ятних дат

У Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці

З нагоди 105-ї річниці від дня народження Андрія Малишка проведено годину поезії «Співець життя, молодості, любові». Про поета-традиціоналіста, педагога, журналіста дізналась молодь Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії від працівників бібліотеки, голови міської літературної спілки «Поділля» Володимира Олійника. Разом читали улюблені вірші поета, переглянули документальний фільм про А. Малишка, виставку літератури з фондів бібліотеки «Ніжний лірик і пісняр».

«З Україною в серці» - під такою назвою відбулися патріотичні читання до Дня Гідності і Свободи. Про історичні події йшла мова з активними учасниками подій на Майдані: Ольгою Ковпак – поетесою, активісткою Майданів; Тетяною Юзепчук – волонтером, головою благодійного фонду «Подих надії нації»; Віктором Данилевським – учасником бойових дій в зоні АТО, волонтером; Сергієм Скоробогатим – отаманом Хмельницького окремого козацького куреня ім. І. Нечая; Михайлом Цимбалюком – письменником, журналістом; Сергієм Швецем – волонтером. Під час проведення заходу відбулися показ та обговорення фрагментів документальних фільмів «Революція Гідності: хроніка основних подій» та «Хмельницький Майдан. Розслідування, яке згоріло», звучали вірші та пісні, присвячені цій події, презентовано книжкову виставку «Україна – територія Гідності та Свободи».

«Японія: нев'януча квітка сакури» - під такою назвою відбувся захід, присвячений Року Японії в Україні. Зроблено екскурс в історію та сучасне життя країни. Віртуальна подорож в місто Кіото, де, як і сотні літ тому, вклоняються духам природи, ознайомила з своєрідною філософією Японії. Оригінальні традиції святкування Нового Року продемонстрували актори театрального гуртка гімназії № 1. Відбулася презентація виставки-інсталяції «Японія літературна», на якій були представлені твори лауреатів Нобелівської премії Ясунарі Кавабата та Кандзибуро Ое, японські народні казки, японська поезія, творчість Саке Ко, Кобо Абе, Харуки Мураками. Метою проведення заходу було ознайомлення користувачів бібліотеки з історією, традиціями, культурою та літературою країни вранішнього сонця; висвітлення шляхів всебічного зміцнення відносин дружби і партнерства між народами України та Японії.

В рамках Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства» відбулася бесіда «Світ без насильства» до Міжнародного дня боротьби за ліквідацію насильства щодо жінок. Практичний психолог Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Антоніна Віговська привернула увагу молоді до актуальних для українського суспільства проблем подолання насильства в сім'ї та забезпечення рівних прав жінок і чоловіків. Під час заходу відбулася

презентація книжкової виставки «Насильство: реалії сьогодення» та обговорення документального фільму «16 днів проти насилля».

Напередодні Дня української писемності і мови відбулось літературно-мистецьке свято в рамках спільного проекту з кафедрою української філології Хмельницького національного університету "Слово – це те, що житиме вічно". Гостями свята стали завідувач кафедри Михайло Торчинський, голова обласного відділення НСПУ Петро Маліш, голова обласного товариства "Просвіта" Віталій Михайлевський, заслужена артистка України, лауреат обласної премії імені Т.Шевченка Фатіма Чергіндія, проректор Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту Вікторія Церклевич, студенти вишів. Звучали поезія та проза, музика і сміх, інсценівки у виконанні аматорських колективів. Бібліотека отримала грамоту за популяризацію української мови та співпрацю з Хмельницьким національним університетом.

У Хмельницькій обласній бібліотеці для юнацтва

Відбувся сольний концерт слухачки магістратури факультету мистецтв Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (клас доцента Царук С.М.), артистки Хмельницького академічного муніципального камерного хору Ольги Корольової.

Проводилися спільні з Державним історико-культурним заповідником «Межибіж» заходи до дня пам'яті жертв Голодоморів.

Учні НВО №9, НВК №2, школи-інтернату №2 та інші відвідувачі бібліотеки мали змогу познайомитись з книгами, архівними документами-свідченнями, з пересувною музейною експозицією, присвяченою Голодомору 1932-1933 рр. на Хмельниччині. Провідний науковий співробітник заповідника «Межибіж» Вероніка Григорівна Візнюк розповіла молоді про свідчення людей, яким вдалося вижити в жахливі роки Голодомору, а Віктор Сергійович Ветров – старший науковий співробітник заповідника познайомив із віртуальною експозицією музею Голодомору, який знаходиться на території Меджибізької фортеці. Також було продемонстровано документальний фільм «Голодомор 1932-1933 рр. в Україні».

Відбулась мистецька зустріч з молодою піаністкою Марією Куліш. Учасницю II Міжнародної конференції «Ференц Ліст і Україна» представила голова Подільського обласного культурно-просвітницького товариства імені Ференца Ліста Євгенія Богдан. Шанувальникам музичної класики вона представила виступ з коментарями, присвячених 205-й річниці від дня народження та 170-річчю з часу перебування в Україні угорського композитора, піаніста, диригента, публіциста, громадського діяча Ференца Ліста.

У Хмельницькій обласній бібліотеці для дітей імені Т.Г.Шевченка

Відбулися ювілейні заходи з нагоди 80-річчя з часу заснування. З цієї нагоди відбулася науково-практична конференція "Формування національно-

патріотичної свідомості дітей в бібліотечному просторі Хмельниччини”. Учасники обговорювали важливі питання щодо виховання патріотизму юних читачів, нові формати бібліотечної практики, інноваційні підходи та соціальне партнерство. У роботі конференції взяли участь генеральний директор Національної бібліотеки України для дітей Алла Гордієнко, директори Львівської та Тернопільської обласних бібліотек для дітей, представники управління культури, національностей, релігій та туризму Хмельницької ОДА, голова Хмельницького відділення УБА Надія Синиця, заступники директорів районних та міських бібліотек для дітей області. Доедналися до конференції й освітяни. Вчителі НВО №5 повідали про важливість співпраці з бібліотекою. По закінченню конференції відбулися ювілейні урочистості.

Проведено години-реквієми “Чорне крило голодомору” та години пам’яті і скорботи “Минувшини пекельний біль”. Протягом дня гості познайомили читачів з віртуальною експозицією Музею жертв Голодомору, який створив Народний художник України – подолянин Микола Мазур. Також для читачів бібліотеки презентовано книжкову виставку “Скорботна свічка пам’яті святої”.

День Гідності та Свободи. Перформанси від студії танцю Андріани Власової, постановка “Пам’яті Небесної Сотні” у виконанні акторів дитячого театру “Летючий корабель”, музичні подарунки від волонтерів Марини Українець, Назарія Полякова, Артема Подпалова допомогли відчувати все те, про що не скажеш словами. Читачі та працівники бібліотеки передали гостинці доброти для воїнів АТО волонтерам, а Тетяна Юзепчук презентувала для читачів особливо цінний подарунок – стяг з підписами тих, “що тримають небо!”

Презентації книг

В обласній бібліотеці для юнацтва відбулася презентація роману українського журналіста, письменника, лауреата премії імені Якова Гальчевського «За подвижництво у державотворенні» Петра Воробєя «ЗАГРАВА». Роман присвячено 100-річчю проголошення Української Народної Республіки та 75-й річниці створення Української Повстанської Армії.

В День української писемності та мови Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека зустрічала відомих письменників та видавців Братів Капранових на презентації їх нової книги “Майдан.Темні файли”. На відвідувачів чекала розповідь про передумови та мотиви написання книги, причини Революції Гідності та постмайданівські процеси. Дмитро та Віталій Капранови з інтригою підійшли до презентації книги, на розсуд читачів представили 19 файлів подій 2013 – 2014 рр. Останній файл «Мій Майдан» дає

змогу свідчити кожному читачеві, дописати власні спогади про події на Майдані. Учасники заходу долучились до українського живого слова, журналістського розслідування, придбали книги та взяли автограф на згадку. Брати подарували примірник видання читачам бібліотеки.

У Шепетівській центральній районній бібліотеці ім. М. Коцюбинського 22 листопада 2017 року зібралися пошанувачі творчості українського письменника Макса Кідрука на презентацію нової книги «Не озирайся і мовчи».

На даній презентації Макс Кідрук представив три свої книги: «Твердиня», «Заирни у мої сни», «Не озирайся і мовчи», де крім ознайомлення читачів з історією написання книг, автор ще й продемонстрував буктрейлери на ці книги, які сам же і створив. Дуже заінтригував всіх присутніх анонсом майбутньої книги «Де немає бога». Цікаві та захоплюючі були розповіді про подорожі автора, особливо до Африки. Після закінчення презентації його ще довго не відпускали пошанувачі книг та представники ЗМІ.

Майстер – класи

Учасники пізнавального майстер-класу «Фурошики: оригінальна упаковка по-японськи» з циклу «Пізнаємо Японію через творчість», який провели працівники обласної бібліотеки для юнацтва, дізнались про історію давньої японської техніки складання тканини, пізнали її секрети, особливості виготовлення фурошики та збагнули її універсальність – широкі можливості використання в побуті. Винахідливі японці, натхненні традиціями фурошики, знаходять сучасні дизайнерські рішення – сумка-кенгуру для перенесення дитини, упаковка для ноутбука, навіть стильне взуття. Юні майстрині практично опанували найпопулярніші види фурошики, серед яких – 3 варіанти еко – торбинки для різних речей, сумка для книг, упаковка декоративної пляшки в стилі «Самурай» та святкова упаковка. Фаворитом серед створених дівчатами виробів стала вишукана жіноча сумочка. Основою для її створення стали книги з бібліотеки та гарна шовкова хустина. Рік Японії триває і в бібліотекарів ще багато ідей щодо вивчення і популяризації культури цієї країни.

Художник Хмельницького академічного театру ляльок Лілія Савицька та викладач Хмельницької дитячої школи мистецтв Мирослава Собчук на майстер-класі, що відбувся у відділі мистецтв обласної бібліотеки для юнацтва, відкрили для студійців Центру анімаційних мистецтв оригінальний стиль японського мистецтва — суйбоку. А надихнула на проведення майстер – класу книга з фонду бібліотеки «Японская живопись тушью в стиле суйбоку» Рюкю Саито. Цей майстер-клас дав можливість розкрити таланти молодих та глибше пізнати культуру та мистецтво Японії.